

Analyse:

God stemning i klasseværelset er afgørende for børns læring

”Jeg lærer mere, hvis der er en god stemning i klassen”

Ni ud af ti elever i folkeskolens udskoling er enige i, at de lærer mere, hvis der er en god stemning i klassen. Det viser en undersøgelse, som Børnerådet har gennemført blandt 1.914 udskolingselever i Roskilde Kommune.

For langt størstedelen af børnene i undersøgelsen er god trivsel i klassen vigtig, for at de kan lære noget. Undersøgelsen viser, at børn, der oplever skolen som lærerig, også i højere grad oplever at have flere venner, og at det er rart at gå i skole.

Børnenes oplevelse af at social trivsel og læring går hånd i hånd, er vigtig viden forud for en stor reform af folkeskolen. Undersøgelsen sender et vigtigt signal om, at skolen ikke kun må opfattes som et fagligt projekt: Faglighed og trivsel kan ikke skilles ad.

Undersøgelsen hovedresultater:

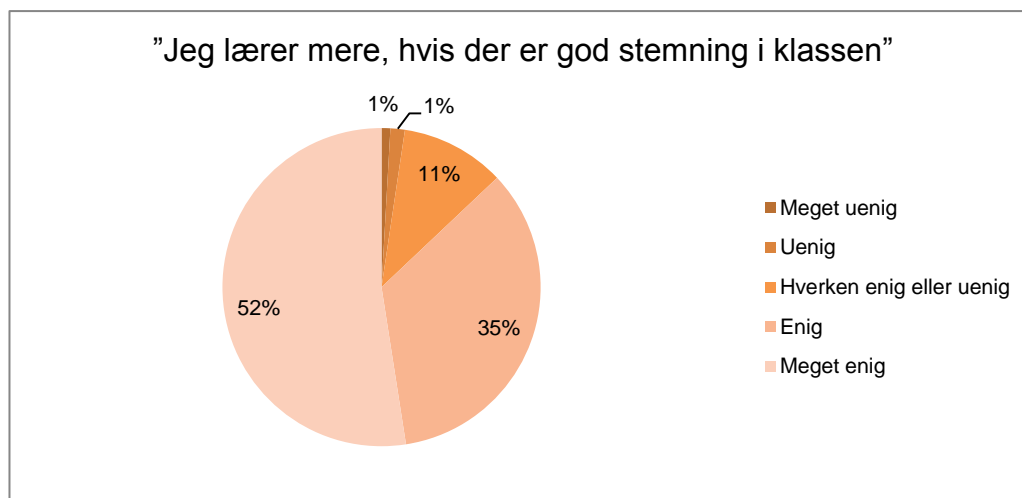
- 87 pct. af børnene i udskoling er enige eller meget enige i, at de lærer mere, hvis der er en god stemning i klassen.
- 71 pct. af de børn, der altid er glade for at gå i skole, oplever skolen som lærerig. Kun 22 pct. af de børn, som sjældent eller aldrig er glade for at gå i skole, oplever skolen som lærerig.
- 63 pct. af de børn, der har mange venner i klassen, oplever skolen som lærerig. Det oplever kun 49 pct. af de børn, der har få eller ingen gode venner i klassen.
- 72 pct. af børnene peger på ’gode venner’, og 62 pct. peger på ’lærerigt’ som det, der passer bedst til oplevelsen af at gå i skole.
- 58 pct. af de børn, der mener, de er dygtige til alle eller de fleste fag, synes, at skolen er sjov. Det gælder kun for 40 pct. af de elever, som mener, de er dygtige til få eller ingen fag.
- 71 pct. af de børn, der altid er glade for at gå i skole, mener, de er dygtige til alle eller de fleste fag. Det gælder kun for 36 pct. af de børn, som sjældent eller aldrig er glade for at gå i skole.

Statistikken bag: Du kan læse mere om undersøgelsens data sidst i notatet.

Læring og trivsel går hånd i hånd

Langt de fleste børn i udskoling mener, at de lærer mere, hvis der er god stemning i klassen (figur 1). Hele 87 pct. svarer, at de er ’enige’ eller ’meget enige’ i udsagnet ”Jeg lærer mere, hvis der er god stemning i klassen”.

Figur 1

Antal svar: 1.908

Skolen er både et sted, hvor man har venner og lærer noget

De fleste børn har et positivt billede af skolen. Som det fremgår af figur 2, peger de fleste børn på *gode venner, lærerigt og sjovt*, når vi spørger, hvilke ord der passer bedst til deres oplevelse af at gå i skole. Det fortæller os, at skolen langt hen ad vejen lykkes med at være et sted med gode relationer, trivsel og læring – i hvert fald for flertallet af eleverne. En betydelig gruppe svarer dog også, at skolen er svær, mens en lidt mindre gruppe mener, at skolen er spild af tid. Det er kendetegnende for disse elever, at de ikke synes, at de har nogen venner. Fx synes 34 pct. af de børn, som har få eller ingen gode venner i klassen, at skolen er svær. Det er der kun 17 pct. af de børn, der har mange gode venner, som synes.

Figur 2

Hvilke ord passer bedst til dine oplevelser af at gå i skole? (sæt gerne flere kryds)

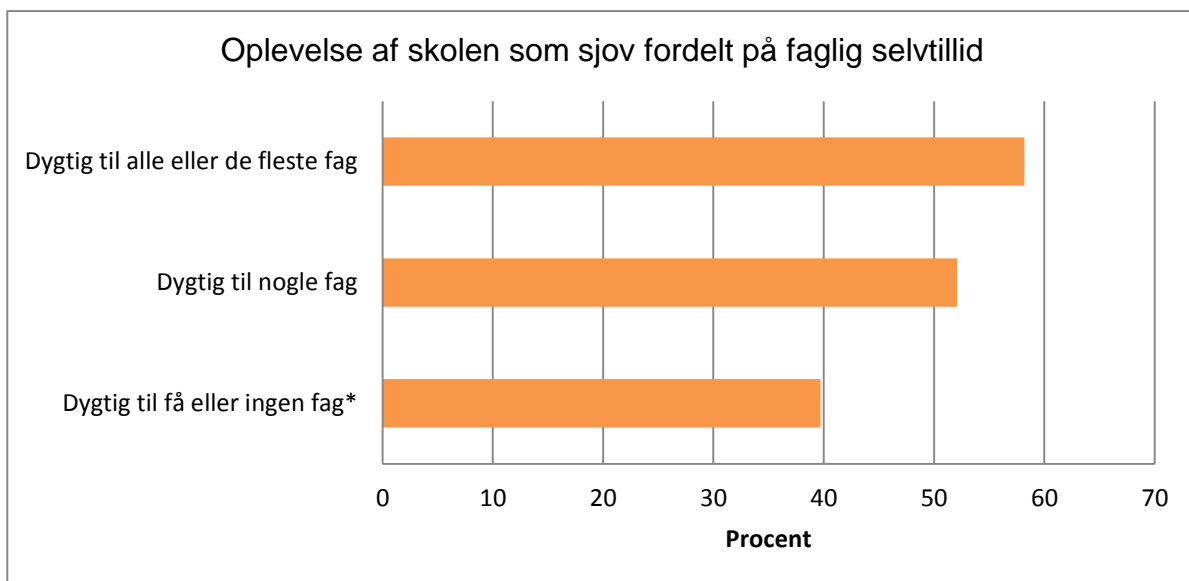
	Procent
<i>Gode venner</i>	72
<i>Lærerigt</i>	62
<i>Sjovt</i>	55
<i>Spændende</i>	32
<i>Kedeligt</i>	31
<i>Svært</i>	20
<i>Andre ord</i>	10
<i>Spild af tid</i>	7
<i>Ensomt</i>	6

Antal svar: 1.911

Gode venner og sjove skoleoplevelser giver faglig selvtillid

58 pct. af de børn, som synes, at de er fagligt dygtige, oplever også skolen som sjov (figur 3). Skoleglæden er sværere at få øje på blandt de børn, der ikke føler sig fagligt stærke – her er det kun 40 pct., der synes, at det er sjovt at gå i skole.

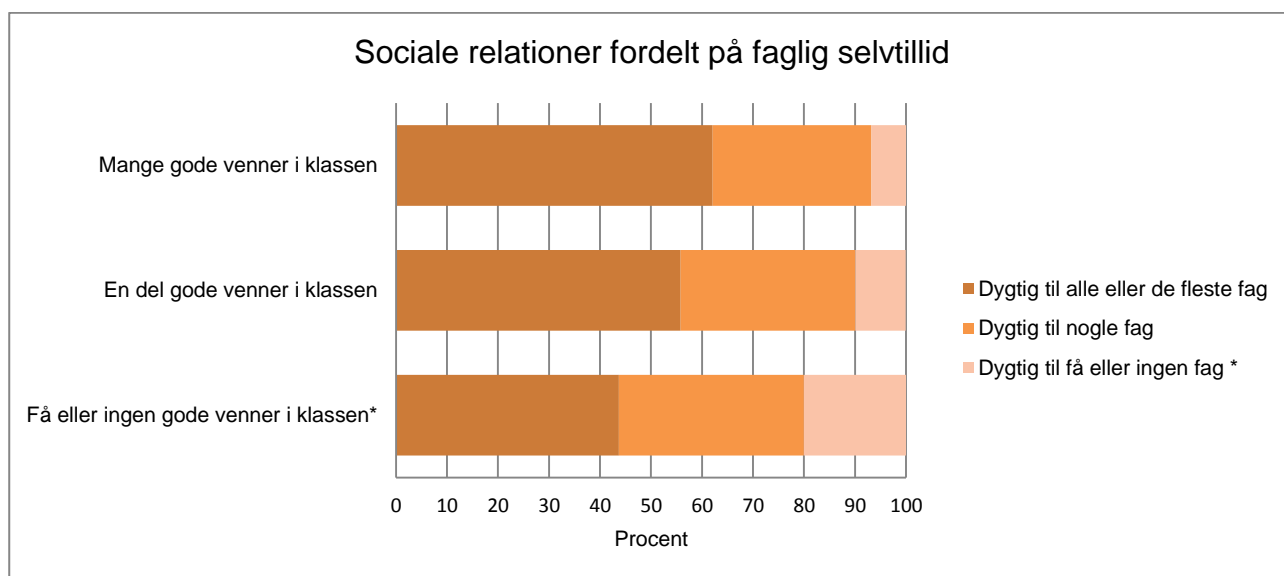
Figur 3

Antal svar: 1.910

Børn, der har mange venner i klassen, har også højere faglig selvtillid. Det fremgår af figur 4, at 62 pct. af de børn, der har mange gode venner i klassen, selv synes, at de er dygtige til alle eller de fleste fag.

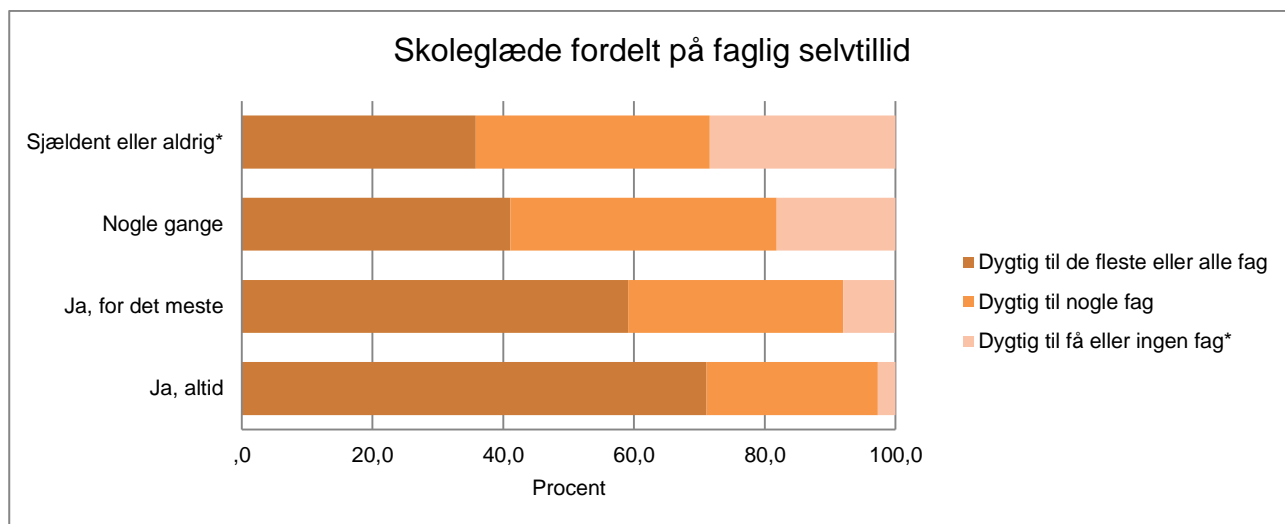
Figur 4

* Inkl 'ved ikke'. Antal svar: 1.910

De børn, som er glade for at gå i skole, føler sig i højere grad dygtige end de andre børn. Fx mener 71 pct. af de børn, der altid er glade for at gå i skole, at de er dygtige til alle eller de fleste fag i skolen (figur 5). Kun 36 pct. af de børn, der sjældent eller aldrig er glade for at gå i skole, mener, at de er dygtige til alle eller de fleste fag.

Figur 5

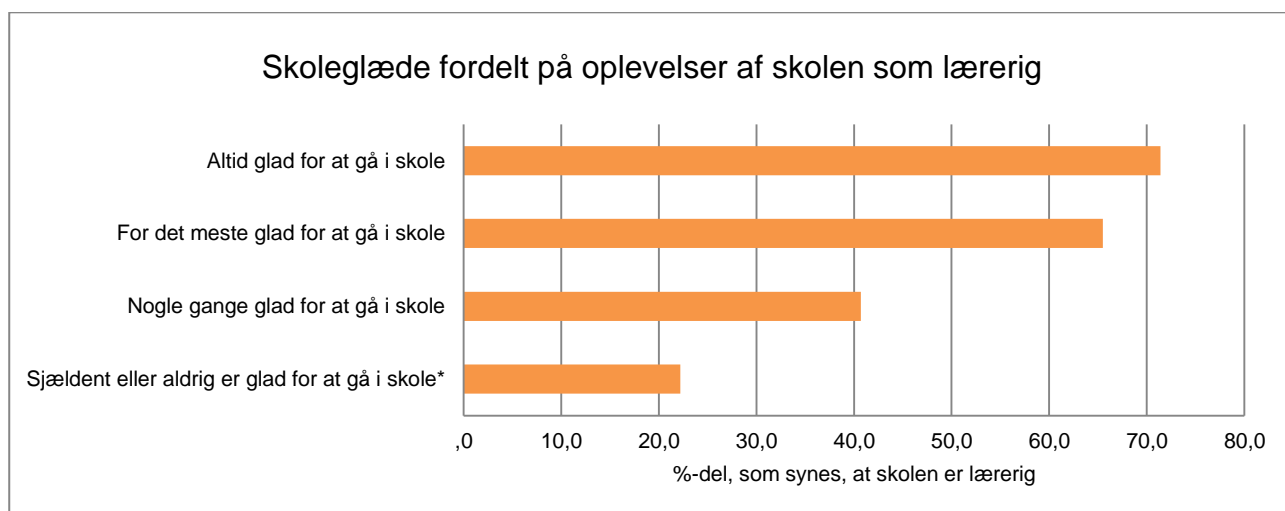

* Inkl. 'ved ikke'. Antal svar: 1.910

Social trivsel hænger sammen med oplevelsen af skolen som lærerig

Jo glidere børnene er, jo større er sandsynligheden for, at de oplever skolen som lærerig. Som figur 6 viser, svarer 71 pct. af de børn, der altid er glade for at gå i skole, at de oplever skolen som lærerig. Det gælder kun for 22 pct. af dem, som sjældent eller aldrig er glade for at gå i skole.

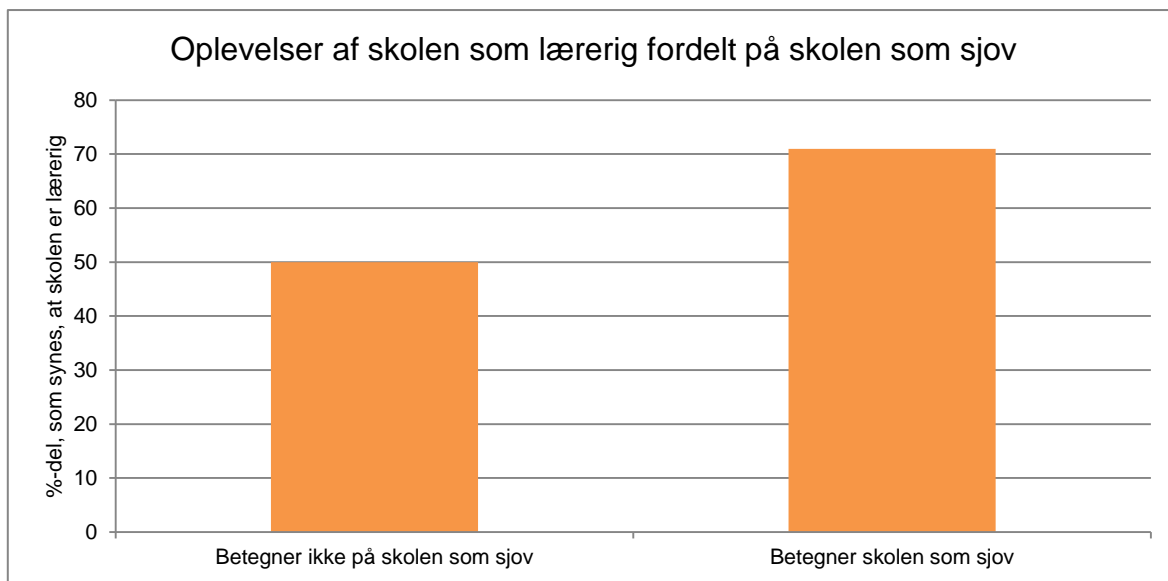
Figur 6

* Inkl. 'ved ikke'. Antal svar: 1.911

Når skolen er sjov, er den typisk også lærerig for børnene: Figur 8 viser, at 71 pct. af dem, som synes, skolen er sjov, også oplever, at den er lærerig. Blandt de børn, som ikke synes, at skolen er sjov, er det kun 50 pct., som synes, at skolen er lærerig.

Figur 8

Antal svar: 1.911

Om undersøgelsen

Undersøgelsen består af en spørgeskemaundersøgelse, der er gennemført i efteråret og vinteren 2012/2013 blandt 1.914 elever i Roskilde Kommune. Data består af svar fra elever i 7.-10. klasse på i alt 18 ud af 19 folkeskoler i Roskilde Kommune.

De 1.914 besvarelser indgår i en større undersøgelse, der indeholder svar fra i alt 4.674 børn og unge mellem 12 og 19 år fra udskoling, gymnasiale uddannelser, erhvervsskoler og produktionsskoler i Roskilde Kommune. Undersøgelsen har en svarprocent på 70.

Undersøgelsen kan ikke bevise, at der er en entydig sammenhæng mellem social trivsel og oplevelse af læring. Det kan meget vel være, at læring og faglig selvtillid kan være med til at styrke børnenes oplevelser af sociale trivsel. Social trivsel og oplevelse af læring påvirker formentlig hinanden. Denne analyse bygger på børnenes egne udsagn om, at de lærer mere, hvis der er god stemning i klassen.

Der er selvfølgelig mange andre faktorer end social trivsel, der har betydning for børns læring og faglighed. Vi har her valgt at zoom ind på netop denne sammenhæng, fordi børnene selv har peget på den i en række interview og workshops.

Om Drenges Uddannelse Roskilde

Som led i målet for at nå regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal tage en ungdomsuddannelse i 2015, har Roskilde Kommune iværksat det såkaldte DUR-program.

Projektet sætter fokus på drenge i uddannelsessystemet og har som målsætning at påvirke den kønslige skævhed, hvor drenge og unge mænd er underrepræsenterede på ungdomsuddannelserne. Det overordnede formål med projektet er at finde veje og metoder til at styrke drengenes muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Børnerådet har samarbejdet med Roskilde Kommune ved at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt unge på de deltagende uddannelsesinstitutioner.

Projektet er del-finansieret af Kirke- og Ligestillingsministeriet.

Repræsentativitet og generalisering

Undersøgelsens resultater giver et solidt indblik i mange unge udskolingselevs oplevelser og holdninger i en tilnærmelsesvis gennemsnitlig kommune, som ligger socio-økonomisk lidt over landsgennemsnittet. Det viser kommunale nøgletal og tal fra Danmarks Statistik.

Resultaterne i undersøgelsen kan ikke med sikkerhed siges at være repræsentative for skoleelever generelt. Der skal tages forbehold for geografiske, sociale, økonomiske og kulturelle forskelle kommunerne imellem.

Alle sammenhænge i analysen er statistisk signifikante

Roskilde Kommune: En stor velstående middelklassekommune

Med 83.137 indbyggere er Roskilde den 14. største kommune i landet. Kommunen kan på nogle punkter ses som en gennemsnitskommune, men størrelsesmæssigt og socioøkonomisk ligger den dog en anelse over gennemsnittet. Fx har 30 pct. af borgerne i Roskilde Kommune en videregående uddannelse mod 26 pct. på landsplan. Samtidig er andelen af modtagere af førtidspension og kontanthjælp under gennemsnittet.

Roskilde Kommunes udgifter til uddannelse ligger lidt over det kommunale gennemsnit. Den gennemsnitlige folkeskole i Roskilde har lidt flere elever end landsgennemsnittet, mens klassekvotienten er en anelse lavere.

Hvis man vil sammenholde undersøgelsens tal med andre kommuner, bør man tage højde for disse forskelle. Derudover kan det være relevant at være opmærksom på eventuelle lokale sociale og pædagogiske tiltag, som også kan have betydning for børn og unges oplevelser af uddannelsessystemet.

Størstedelen af de unge i undersøgelsen kommer fra Roskilde eller oplandet – nogle få kommer fra forstæder til København. Den organisatoriske- og socio-økonomiske profil for Roskilde siger ikke noget om de unge, der går i skole i Roskilde, men bor udenfor. Der er dog ikke grund til at tro, at disse unge adskiller sig fra andre unge på andre tilsvarende uddannelsesinstitutioner. Unge, der bor i Ringsted, men går på erhvervsskole i Roskilde, har formentlig ikke meget anderledes oplevelser af deres skole end andre unge på skolen.